

Unió Musical La Lira, Club Ciclista Vila-real, Junta Central de Setmana Santa, Cos Nacional de Policia, José Goterris i Francisco Moreno. Quatre institucions que han marcat la història de Vila-real dels últims dos segles i dos persones que ens han llegat un símbol que ens representa com a institució i com a poble: l'himne de la nostra ciutat.

Celebrem 750 anys d'història que han construït una Vila-real vibrant, plena de vida, de tradició, de cultura, d'esport, i sobretot, d'esperança. Com un gran arbre que ha crescut arrelant-se profundament en els nostres costums i valors, però amb les branques sempre obertes a l'horitzó del futur. Hui, més que mai, volem agrair i homenatjar a aquells que, amb la seua dedicació i esforç, han construït i continuen construint aquesta ciutat que portem al cor. Aquesta ciutat amb cor de poble com m'agrada dir.

Celebrem, amb estima i amb gratitud, el treball d'institucions i persones que, al llarg de més de dos segles, han estat claus en l'evolució de Vila-real. I és per això que, en aquesta efemèride tan significativa del nostre 750é aniversari, volem reconèixer públicament l'esforç d'entitats i persones que han marcat la història de la nostra ciutat i que, amb el seu llegat, han fet de Vila-real un poble més gran, més fort, més unit i més solidari.

Unió Musical La Lira

La Unió Musical La Lira, la nostra benvolguda banda municipal, una entitat històrica que ha celebrat els 175 anys de vida. Al llarg de la seua trajectòria, La Lira ha sigut bressol d'artistes i ha teixit la seua història gràcies a la dedicació incansable de milers de músics, així com a la influència de grans mestres com l'il·lustre José Goterris, a qui hui també reconeixem, i el nostre estimat Fill Predilecte, Rafael Beltrán.

La història de la nostra banda es remunta a 1848, amb la creació de la primera banda de música a Vila-real, impulsada pel secretari municipal Blas García Batalla, qui també va ser el seu primer director. Al llarg de les dècades, la banda

ha enfrontat canvis i desafiaments, però va ser en 1911 quan el mestre José Goterris va assumir la batuta, deixant una petjada inesborrable en el seu desenvolupament, amb la creació de l'escola d'educandos, que hui en dia continua formant centenars de xiquets i xiquetes.

La Lira ha sabut adaptar-se i créixer, mantenint el seu compromís d'acompanyar els actes oficials de l'Ajuntament de Vila-real i sent part fonamental de les nostres tradicions més arrelades. Per això, s'ha consolidat com una de les entitats més estimades del nostre cor de poble. Amb la col·laboració constant amb la ciutat i l'Ajuntament. La banda és una de les entitats pilars en la nostra aliança amb la societat civil de Vila-real. Amb un important conveni de col·laboració econòmic anual, la cessió de l'ús de l'edifici de les antigues Escoles del Campanar, ens acompanyen en els moments més importants per al poble. Ser de la banda és formar part d'una gran família.

A Vila-real, tenim la sort de comptar amb una banda del segle XXI que mira cap al futur. Sota la presidència actual d'Enric Portalés i la direcció de Juanjo Peláez, i amb l'esforç de tots i cadascun dels seus components, la banda compleix una funció essencial de foment de la tradició musical. Precisament per aquesta tasca de difusió de la música i defensa de les nostres tradicions, en 2012 la Lira va ser mereixedora del Premi 20 de Febrer, un reconeixement que ara s'amplia amb aquesta Medalla d'or. Gràcies, Unió Musical La Lira, per ser el nostre orgull, per seguir portant la música a les nostres vides.

Club Ciclista Vila-real

Recordar la història esportiva de Vila-real és parlar del Club Ciclista i dels campions sobre dues rodes que han portat el nom de la nostra ciutat arreu del món. Pilar fonamental en la nostra comunitat, el Club Ciclista Vila-real és història viva del ciclisme local i nacional.

Escrivint aquestes paraules he recordat amb afecte a Joan Baptista Llorens Cantavella, fill del nostre benvolgut campió Llorens, qui ens va deixar fa només uns mesos. I m'ha vingut a la memòria una de les moltes anècdotes que li agradava compartir: alguna com que la primera bicicleta que va recórrer els camins de Vila-real en 1882 pertanyia a l'anglès Russel Ecroyd Neild. Aquest personatge i el seu singular mitjà de transport van despertar una gran curiositat i interès entre la població de l'època, semblant la llavor d'una afició que ha perdurat fins als nostres dies.

La passió pel ciclisme es va consolidar gràcies a pioners com Pascual Poré Peset, qui no sols va guanyar les primeres carreres al nostre poble, sinó que també va ser el fundador del club que, fa 100 anys, es convertiria en el Club Ciclista Vila-real. La rica tradició ciclista de la nostra ciutat no s'entendria sense la influència de referents com el campió Joan Baptista Llorens, Fill Predilecte de Vila-real, i el campió mundial Sebastián Mora, Medalla d'or, qui enguany ens ha tornat a regalar una important victòria mundial. Junts, han contribuït a forjar la identitat del nostre club i a elevar la categoria del ciclisme a Vila-real.

Un club que no només ha creat campions mundials, també és el responsable d'organitzar el Gran Premi Vila-real, una de les carreres més antigues d'Espanya, i la més antiga en la categoria amateur. 76 edicions d'una cursa i 100 d'anys d'un club que representen a la perfecció el caràcter vila-realenc: perseverant, treballador i obert al món. Però més enllà de la competició, el Club Ciclista Vila-real treballa cada dia per fomentar la pràctica de l'esport i formar nous talents, com demostra la seua escola de ciclisme. Aquests cent anys de dedicació i passió es veuen reflectits en un club que és una part fonamental de la nostra identitat. Vull fer una menció especial a Pascual Falcó, 'Saleta', i a tot el gran equip que l'acompanya, que sempre està ahí; la seua passió i entrega han sigut l'ànima del club i del Gran Premi Vila-real. Gràcies, Club Ciclista Vila-real, per seguir fent-nos sentir orgullosos de la nostra ciutat i el nostre esport.

Junta Central de Setmana Santa

Com també ens omple d'orgull la nostra Setmana Santa, una de les celebracions més emblemàtiques de Vila-real, amb més de 475 anys d'història. Les nostres confraries i germanats constitueixen una part fonamental de la nostra identitat com a poble. La Setmana Santa no només és un moment de reflexió religiosa, on recordem la passió, mort i resurrecció de Crist, sinó que és també una de les manifestacions culturals més importants que tenim. La Junta Central de Setmana Santa, que enguany celebra el seu 50é aniversari, ha estat fonamental per mantenir viva la tradició i per garantir que la Setmana Santa de Vila-real continue creixent i innovant sense perdre mai l'essència.

La nostra Setmana Santa és una celebració única, que transcendeix les fronteres de la comunitat catòlica i es converteix en una de les manifestacions culturals més importants de Vila-real. Aquest reconeixement es deu, en gran part, al valuós patrimoni escultòric i religiós que atresoren les nostres confraries, amb obres destacades dels artistes locals José Ortells i Pascual Amorós. Aquesta riquesa patrimonial se suma a la tradició històrica de la nostra Setmana Santa, que, amb registres que daten almenys des de 1546, ha sigut reconeguda com a Festa d'Interés Turístic Autonòmic. Una història que coneixem i que tenim molt ben documentada gràcies també a la Junta Central i a persones que estimen les nostres tradicions com Pascual Lluís Segura, delegat diocesà per a la Junta Diocesana de Confraries, Germanors i Associacions de Setmana Santa de la Diòcesi de Segorbe-Castelló. Un gran expert en la nostra Setmana Santa.

És el treball incansable de les nostres confraries i germanats, unides a través de la Junta Central, allò que fa que la nostra Setmana Santa siga verdaderament especial. L'espectacle genuïnament vila-realenc del 'Laqvim Vere', la solemnitat de les processons del Silenci i del Sant Enterrament, la singularitat de la Passió monumental de Playmóbil, i l'emotivitat de la processó infantil i juvenil de la Confraria de Santa Maria Magdalena, de la parròquia de Santa Isabel, o el Pregó

Musical, amfitrions del qual són la nostra agrupació musical Verge de Gràcia, s'entrellacen per a continuar engrandint la nostra celebració.

La Junta Central de Setmana Santa, amb la presidència de Carmina Arrufat, qui ha agafat el testimoni del gran treball fet per Pascual Sanz i tot el magnífic equip, continua liderant amb dedicació i implicació aquest tresor que tenim. Com deia el Papa Francisco, "l'esperança és un camí que es construeix en la vida quotidiana". Aquesta esperança la construïm cada any, en cada moment de la Setmana Santa, junts i juntes, confreres i ciutadans. Gràcies, Junta Central de Setmana Santa, per fer-nos sentir cada any aquesta emoció compartida.

Cos Nacional de Policia

Reconeixem també la destacada presència de la Policia Nacional a Vila-real, que es remunta a quasi mig segle. La creació de la nostra comissaria local, decretada el 16 de febrer de 1978, marca l'inici d'un compromís indestructible que ha perdurat durant 46 anys, contribuint al fet que la nostra ciutat siga un lloc més segur i, en conseqüència, més feliç.

La seguretat és un pilar fonamental per al desenvolupament dels nostres projectes vitals i col·lectius. Gràcies a la col·laboració constant des de l'Ajuntament, la nostra Policia Local i la Policia Nacional, Vila-real ha trobat en aquest cos un aliat essencial per a enfrontar els desafiaments d'un món en constant canvi, incloent-hi situacions complexes com la pandèmia de COVID-19 i ara més recentment la tràgica DANA que han patit els nostres germans valencians i on la Policia Nacional continua treballant sense descans per a ajudar en totes les poblacions afectades. En cada circumstància, han demostrat una vocació de servei i lliurament exemplars.

Al llarg d'aquests anys, Vila-real ha evolucionat de ser un xicotet poble a una ciutat vibrant. Hui, som una Vila-real moderna i dinàmica, que atrau l'interés tant

nacional com internacional, i que enfronta necessitats de seguretat cada vegada més complexes. Esdeveniments com els partits del Villarreal CF, que requereixen amplis dispositius de seguretat, o la recent visita del rei Felip VI amb motiu del 50é aniversari de Porcelanosa, són sol exemples de la importància de comptar amb una Policia Nacional present i compromesa, sense oblidar la tasca fonamental que realitzen en la protecció de dones víctimes de violència masclista. Malgrat els desafiaments, incloent-hi múltiples ubicacions i condicions d'infraestructura que no sempre han estat a l'altura, hui podem afirmar que comptem amb una plantilla pràcticament al complet i avancem cap a la modernització de la nostra comissaria, de la mà del comissari Pedro Ortín, a qui vull agrair la seua tasca, juntament amb la resta de l'equip. Agraïsc també la seua col·laboració constant, lleialtat i ajuda al comissari provincial, Emilio Romero.

Durant dos segles, la Policia Nacional ha vetlat per la nostra seguretat i convivència, garantint el compliment de les normes que ens permeten progressar i viure en comunitat. En aquests 46 anys de presència a Vila-real, han sigut fonamentals per a construir una ciutat del segle XXI més segura, protegida i feliç. Continuem avançant junts i juntes, i que vinguen molts anys més de col·laboració i progrés. Enhorabona a tots els homes i dones que ens serviu en el Cos de la Policia Nacional en España i un agraïment i consideració especial per al gran equip que conforma la comissaria de Vila-real.

Quatre institucions que perduren al llarg del temps. Canvien els lideratges, els espais de reunió, els equips, però que continuen formant part de la nostra història col·lectiva a través dels seus valors i missió.

Història col·lectiva que compleix enguany 750 anys de convivència i trajectòria. I per a celebrar-ho, hem volgut ficar en valor el nostre Himne. I ho fem amb trets que formen part de la nostra identitat. La música; la nostra llengua, el valencià. I ho hem volgut fer nomenant Fills Predilectes a títol pòstum al músic José Goterris

Sanmiguel i el poeta Francisco Moreno Gil. I l'homenatge a qui devem tot: al llaurador i a la llauradora; al rei fundador; al nostre patró; al riu Millars.

José Goterris Sanmiguel

Nascut al sí d'una família llauradora del barri de l'Hospital, José Goterris Sanmiguel, el mestre Goterris, va aprendre des de ben xicotet el valor del treball i l'esforç. El seu camí, com el de tants grans artistes, no va ser fàcil, però l'amor per la música, que es va despertar en ell a edats primerenques, el va guiar cap a la seua vocació, aprenent a tocar la guitarra de manera autodidacta.

La vida de José Goterris ens ensenya que la música no entén de classes socials ni de límits, que el talent no es mesura pel lloc de naixement ni per les circumstàncies. Al llarg de la seua carrera, Goterris va demostrar que l'autèntic art no és només el que s'interpreta, sinó també el que es transmet. El 1906, va tenir l'honor d'acompanyar a Tàrrega en un concert històric a Vila-real, una de les ocasions en què es van creuar els destins de dos grans guitarristes, però sobretot, una mostra de la grandesa de Goterris com a músic i com a persona. Va ser un home que va saber compartir, ensenyar i elevar el nivell musical de la seua comunitat.

El 1911, es va convertir en director de la Banda de Música de Vila-real, una responsabilitat que va assumir durant 20 anys amb total dedicació, portant la banda a nivells d'excel·lència i convertint-la en un referent per a tota la regió. No va ser només un director, sinó també un mestre, un mentor, un guia per als músics que formaven part de la banda. El seu compromís amb la música va quedar palés amb la creació de l'escola de música de la banda, com una eina per a l'ensenyament i formació dels futurs músics.

A través de les seues composicions, Goterris ens va deixar una infinitat d'obres que continuen sent part de la nostra identitat cultural. Però, d'entre totes, hui

reconeixem al mestre Goterris per l'Himne a Vila-real, la peça que, juntament amb la Marxa a la Ciutat, representa a Vila-real en els actes oficials i connecta amb les nostres arrels i amb la nostra història.

Hui, al recordar-lo, no només pensem en el compositor que ens va deixar un llegat valuós, sinó també en l'home que, a través de la música, va ensenyar a generacions de músics el veritable significat de l'art: no només la tècnica, sinó també el cor i l'ànima que li donen vida.

Més de noranta anys després de la seua partida, el seu llegat segueix viu en la nostra memòria, en les nostres tradicions i en l'ànima de la nostra música. I és per això que, en aquest acte, ens sentim profundament agraïts. Gràcies al talent dels nostres músics, a la nostra Unió Musical La Lira i al Conservatori de Música que també porta el seu nom, la música del mestre Goterris ressona a cada racó de Vila-real, i la seua memòria serà sempre una font d'inspiració per a tots aquells que, com ell, creiem en el poder transformador de la música.

Francisco Moreno Gil

Visca el poble fundat pel rei En Jaume / i que es banya en les aigües del Millars.

Visca el poble, feliç bressol d'artistes, / sepulcre d'un gran Sant.

Quantes vegades hem escoltat aquests versos amb els quals Francisco Moreno Gil encapçala la que, sense cap dubte, seria una de les composicions més destacades de la seua obra literària: l'Himne a Vila-real. El nostre fundador, el nostre riu, font de vida i prosperitat, el nostre patró, exemple d'humilitat i generositat, i el talent creatiu que tants fruits ens ha donat com a poble. Amb uns versos senzills i plens de veritat, Francisco Moreno va captar l'essència del nostre poble i nostre caràcter.

Foradant les dures penyes, / fent eixir al sol les aigües, / convertim en horta hermosa / el secà dels postres pares.

Un homenatge al llaurador, com la magnífica escultura al llaurador que per al 700 aniversari de la fundació, l'any 1974, va esculpir el nostre fill predilecte, Vicente Llorens Poy.

Treballadors, emprenedors, defensors de la nostra terra i les nostres tradicions, així som i així ens veia també Francisco Moreno quan va escriure aquestes línies per a posar veu a la música de José Goterris. Tots dos van col·laborar en diferents composicions però aquest himne és el llegat més important que ens van deixar als vila-realencs i vila-realenques. Francisco Moreno, escriptor i polític, va crear també les lletres de diversos himnes d'institucions locals, com ara el dedicat a la Congregació de Filles de Maria Immaculada –que acaben de celebrar la seua festa principal- i l'himne dedicat a la bandera de l'Agrupació Coral Els XIII.

L'Himne a Vila-real és el símbol de la nostra identitat i amor a la terra, i per això perdura fins als nostres dies, en els esdeveniments més solemnes i festius de la nostra ciutat.

Gràcies a Francisco Moreno i a José Goterris, que tan bé van saber captar allò que ens uneix i ens fa sentir poble. Valors d'estima als nostres orígens heretats dels nostres avantpassats que tenim l'obligació de cuidar.

Hui, mentre celebrem els 750 anys d'història de Vila-real, és el moment de mirar enrere amb agraïment i, al mateix temps, mirar endavant amb esperança i determinació. Hem arribat fins ací gràcies a la tasca de tots i totes les que han construït, amb esforç i passió, el poble que som. Perquè com afirma el neuròleg i psiquiatra Boris Cyrulnik, "la resiliència és més que resistir, és també aprendre a viure". Per això el nostre camí no s'atura ací, tenim per davant molts reptes, i sé que amb la força de les nostres institucions i amb l'esperit de la nostra gent, continuarem fent gran aquesta Vila-real que tots estimem.

Que els valors de l'esport i la tradició ciclista que representa el Club Ciclista Vila-real; la vocació de servei públic de la nostra Policia Nacional; la cura per la germanor, el manteniment de les tradicions i la promoció de la fe i l'espiritualitat de la nostra Setmana Santa; l'estima i passió per la música que ens alimenta l'ànima i els sentits de la Unió Musical La Lira; la música, el talent i la vocació

ACTE DE LLIURAMENT DE MEDALLES D'OR I NOMENAMENT DE FILLS PREDILECTES.
DIJOURS, 12 DE DESEMBRE DE 2024. AUDITORI MUNICIPAL MÚSIC RAFAEL BELTRÁN

d'educar del mestre Goterris; i les paraules, que ens arrelen als nostres orígens i identitat en la nostra estimada llengua, de Francisco Moreno, siguen exemple i model per a tots nosaltres i completen, juntament amb la resta d'homes, dones i institucions, el manual del bon vila-realenc.

Gràcies per la seua atenció.

Molt bona nit i visca Vila-real!